ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 26-го ЛЮТОГО 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, FEBRUARY 26, 1976 No. 36. VOL. LXXXIII.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ВІДБУВ РІЧНІ ЗБОРИ

Ню Йорк (Ю. Марчак). — У п'ятницю 6-го лютого відбулися тут річні Збори Українського Інституту Америки при численній участи давніших і нових членів. Понад 60 членів брало участь у Річних Зборах, що їх відкрив і ними проводив заступник голови, інж. Остап Балабан. Голова, Теодор Джус, хворував на грипу й передав своє привітання. Після відкриття й привітання секретар д-р Іван Флис відчитав протокол з минулорічних зборів, який прийнято без змін.

Св. п. Володимир Джус, основоположник і фундатор Українського Інституту Америки

Предсідник зборів відчитав імена 26 новоприйнятих членів та привітав їх, запрошуючи всіх до творчої дружньої співпраці. На зборах брали участь наступні нові члени: д-р М. Бих, д-р Богдан Цимбалістий, проф. О. Федишин, інж. М. Гнатейко, О. С. Ковалів, Я. Криштальський, д-р Р. Лиськ, проф. д-р Вол. Петришин, інж. М. Пежанський, Гелена Процюк, Ілона Сочинська - Шиприкевич, д-р Р. Сочинський, Ірина Стецура, інж. Н. Степанюк, Лев Стругальський, д-р С. Трофименко д-р Я. Восвідка, інж. Роман Волчук. Нові члени отримали оваційний привіт.

Опісля святочно вручено Грамоти й Емблеми Інституту тим членам, що в цілости сплатили членські вкладки до Інституту по $1,000 і стали повноправними членами корпорації. Грамоти отримали: д-р Адам Якимів, інж. Василь Мисак, інж. Андрій Пащук та д-р Андрій Тершаковець.

Скарбник адвокат Михайло Пізнак подав фінансовий звіт за останній адміністративний рік і оповістив, що рахунки закінчено з дефіцитом у сумі майже на десять тисяч долярів. До звіту скарбник долучив вичерпні інформації про джерела прибутків. Звітування прийнято до відома без дискусії.

Голова організаційної комісії, Остап Балабан, звітував про працю його комісії з програмою приєднування нових членів і з вдоволенням підкреслив, що в минулому адміністративному році приєднано 26 нових членів, з яких 18 брало участь в Річних Зборах. Речник висловив вдоволення з праці його комісії, прив'язуючи до нових членів, — зокрема молодшої генерації, — (Закінчення на стор. 4-ій)

В ОЗОН ПАРКУ ВШАНУЮТЬ ПАТРІЯРХА

Озон Парк, Н. Й. — Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Відділ в Озон Парку інформує, що тут в неділю, 29-го лютого ц. р. відбудеться відзначення 84-х роковин з дня народження Блаженнішого Патріярха Йосифа. У програмі: год. 10-та рано — Служба Божа в наміренні Ювілята і Української Помісної Церкви при 97-06 87 вулиця в Озон Парк, Н. Й., год. 4-та по полудні — Академія з відповідною програмою. Доповідь виголосить ред. Василь Качмар.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД І ДЖІММІ КАРТЕР ПЕРЕМОГЛИ У ПРАВИБОРАХ У НЮ ГЕМПШИРІ

Конкорд, Ню Гемпшир. — У перших правиборах на пост президента ЗСА, які відбулися у вівторок, 24-го лютого, президент Джералд Форд малою кількістю голосів переміг свого республіканського суперника, колишнього каліфорнійського губернатора Роналда Рігена, а з демократів найбільше голосів здобув колишній губернатор Джорджії, Джіммі Картер. У нюгемпширських правиборах президент Форд здобув 51 відсоток голосів, а Ріґен 49 відсотків. За президентом Фордом голосувало понад 54,000 осіб, а за Р. Ріґеном понад 52,000 мешканців цього стейту.

Джіммі Картер

Джіммі Картер, якого політичні погляди вважають поміркованими, здобув 30 відсотків демократичних голосів, перемагаючи 4-ох суперників, які є більш ліберальних поглядів. Конгресмен Морріс Юдалл з Арізони одержав 24 відсотки голосів, сенатор Бірч Бай з Індіани здобув 16 відсотків, колишній сенатор з Оклагоми Фред Р. Гарріс одержав 15 відсотків, а найменше голосів здобув Сарджент Шрайвер, колишній директор Корпусу Миру та кандидат Демократичної партії на пост віцепрезидента у 1972-му році.

З уваги на те, що президент Форд переміг Р. Ріґена дуже малою кількістю голосів, коментатори твердять, що ця програ не повинна дуже пошкодити колишньому каліфорнійському губернаторові у його дальших стараннях здобути номінацію Республіканської партії. Наступні республіканські правибори, в яких суперниками знову будуть президент Форд і Роналд Ріґен, відбудуться у Флориді 9-го березня.

Щодо демократичних кандидатів, то коментатори сподіваються, що всі п'ять, які брали участь у правиборах у Ню Гемпширі, будуть також брати участь у правиборах у Массачусетс, які відбудуться 2-го березня, а також ... одночасно з флориданськими правиборами 9-го березня.

У МОСКВІ ПОЧАВСЯ З'ЇЗД КПСС. БРЕЖНЄВ ОБСТОЮЄ ДЕТАНТ І СОВЄТСЬКУ ПІДРИВНІСТЬ У СВІТІ

Москва. — У вівторок, 24 лютого ц.р., генеральний секретар Центрального Комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу Леонід Ілліч Брежнєв відкрив в Кремлівському палаці конгресів XXV з черги з'їзд КПСС, у якому, згідно з інформаціями пресових агенцій, беруть участь 4.998 делегатів і закордонних гостей, переважно репрезентантів комуністичних партій цілого світу. Промова Л. Брежнєва, яка тривала понад 5 годин з перервами, охоплювала ділянки закордонної і внутрішньої політики, економіки, відношення СССР до Китаю і до Комуністичних партій Заходу, які вирішили йти „власним шляхом до соціялізму" і багато інших справ.

Леонід Брежнєв промовляє на з'їзді компартії в Москві

Політика детанту, на думку Брежнєва, „створює сприятливу атмосферу" для розвитку і росту соціялістичних країн і тому Совєтський Союз „продовжуватиме співпрацю з капіталістичними країнами Заходу, не відступаючи від своїх ідеологічних напрямків і допомоги національним визвольним рухам у світі". Нав'язуючи до останніх заяв президента Форда і державного секретаря Кіссінджера у справі Анголі, Брежнєв заявив, що „деякі буржуазні лідери підняли крик" довкола совєтської допомоги для Анголі, але, на його думку, по[...] детанту від цього не захиталась і не була зруйнована. Особливо різко Брежнєв виступив проти теперішніх лідерів червоного Китаю і тих комуністичних партій на Заході, які відкидають марксистську теорію про „диктатуру пролетаріяту" та шукають співпраці з соціялістичними партіями у власних країнах. „Опортуністич- (Закінчення на стор. 4-ій)

Розгортається акція в обороні о. В. Романюка

Філядельфія (Н. Н.) З ініціятиви місцевого Комітету Оборони В. Мороза та на заклик Владики Василя Лостена, єпископа-помічника Філядельфійської Архиєпархії, у Пенсильвенії і сусідніх стейтах розпочалася акція на захист голодуючого православного священика о. Василя Романюка, який карається у совєтській тюрмі за Христову віру. Кардинальська Комісія для людських відносин при римо-католицькій Архиєпархії на прохання Владики Василя рівнож включилася в цю акцію. Отець Чарлз Девлин, екзекутивний директор Комісії, та Сестра Глорія Колман, координатор екуменічних справ, заявили про свою співпрацю і обіцяли допомогти піднести рівень свідомости римо-католиків відносно переслідування в Україні і взяли участь у символічній збірці біблій для о. Романюка. З початком лютого цього року інформаційні листи про переслідування і зліквідування совєтськими властями Української Католицької Церкви в Україні в 1946 р. та запроторення священиків і монахинь в концтабори були вислані до сімсот римо-католицьких парафій та шкіл у філядельфійській окрузі. В цих листах рівнож згадується про долю о. Василя Романюка і баптистського пастора Юрія Винса, якого засуджено недавно на три роки каторги і позбавлення волі впродовж десяти літ. Подібні листи, підписані Владикою Василем, були також вислані до 200 українських парафій і шкіл. В окремих зверненнях до всіх парафій Комітет Оборони В. Мороза закликає вірних включитися в символічну акцію збірки і висилки біблій до о. Романюка, яку Комітет переводитиме впродовж лютого і березня. Проситься висилати всі біблії на адресу Катедрального храму Непорочного Зачаття: 818 N. Franklin St., Phila., Pa. 19123.

Збірка біблій завершиться у середу, 31-го березня, святочною програмою під кличем: „Переслідувана Церква в Україні". Імпреза відбудеться в історичній церкві Олд Фирст Реформ Чирч при вулицях 4-ій та Рейс о год. 12-ій вполудне.

Дисидент Мігайло Мігайлов захворів в наслідок голодівки

Београд, Югославія. — Відомий югославський дисидент, письменник Мігайло Мігайлов, який відбуває свій черговий 7-річний засуд в тюрмі Сремска Мітровіца, 45 миль від столиці, тяжко захворів в наслідку голодівки, яка триває з перервами від грудня 1975 року. М. Мігайлов, якого уряд переслідує за критику політики Компартії Югославії і його протиурядові писання, голодівкою бажає домогтися покращання його тюремних умовин, головно дозволу на зв'язки з іншими політичними в'язнями і на одержування книжок, газет, журналів та релігійної літератури. Приятелі, які останньо відвідали письменника, дуже стурбовані його фізичним станом. Він лежить годинами непорушно, дуже блідий і виявляє познаки жовтачки, але ніяк не бажає припинити цілковито голодівки і, як він сам заявляється, „треба справу довести до кінця". На протязі останніх двох місяців Мігайлов приймає тільки каву і молоко, без хліба й інших харчів. Покищо тюремні власті не застосовували насильного годування, а лікар рекомендував йому тільки вживати дещо солі, щоб зменшити пухлину. Якщо такий стан буде продовжуватись на протязі два-трьох тижнів, кажуть лікарі в Београді, то ледви чи Мігайлов видержить і треба сподіватись, що він помре в тюрмі.

Мігайло Мігайлов, син російського емігранта, цікавився у своїй науковій роботі в першу чергу російською літературою, але його непорозуміння з урядовими чинниками постали на тлі його писань на політичні теми, які викликали критику з боку югославської компартії. Переслідування Мігайлова розпочались однак пізніше, коли його праці, заборонені в Югославії, почали появлятися за кордоном, в тому числі також у щоденнику „Ню Йорк Таймс". За критику совєтського уряду,

Сенат проголосував статус „коммонвелту" для Маріянських островів

Вашінгтон. — У вівторок, 24-го лютого, Сенат 67-ма голосами проти 22-ох проголосував надати статус „коммонвелту ЗСА" для північних Маріянських островів, які лежать посеред Тихого океану. Палата Репрезентантів схвалила надати цей статус Маріянським островам ще в липні 1975-го року, після того, як мешканці цих островів у плебісциті проголосували, що хочуть мати такий самий політичний зв'язок із ЗСА, як має Пуерто-Ріко, тобто стати американськими громадянами, але задержати широку внутрішню автономію.

ЗСА не дозволять на кубинську інтервенцію в Латинській Америці

Сан Хозе, Коста Ріка. — Під час останнього дня своєї поїздки до 6-ох країн Південної та Центральної Америки, державний секретар Генрі Кіссінджер у вівторок, 24-го лютого, заявив, що ЗСА не дозволять на те, щоб Куба мілітарно вмішувалася у внутрішні справи будь-якої держави Західної Півкулі. Він сказав, що хоча недавні події показали, що деякі країни посилають свої військові частини за далекі океани, щоб вмішуватися у внутрішні справи інших держав і встановляти там владу проти волі мешканців тих країн, то ЗСА не дозволить на таку діяльність у Західній Півкулі. Кіссінджер мав на думці Анголю, куди Куба післала 12,000 своїх вояків, а СССР зброю та „дорадників" на допомогу марксистському „Народному рухові за визволення Анголі", який здобув контролю над більшою частиною тієї африканської країни. Коментатори твердять, що Кіссінджер побоюється, що успіхи кубинських військових частин в Анголі можуть захотити Гавану розпочати мілітарну інтервенцію в якійсь латиноамериканській державі. Під час його теперішньої подорожі (Закінчення на стор. 4-ій)

П'ять аґентів КҐБ в ОН

Ню Йорк. — Д-р Константин Ганфф, виступаючи в імені чотирьох „бойових антикомуністичних організацій", які діють переважно в Европі, а саме польської, козацької, словацької і хорватської, опублікував імена п'ятьох агентів КГБ, які є офіційними представниками місії СССР до Об'єднаних Націй. Цими агентами мали б бути: Річард Сергеєвич Овінніков, Вадим Павлович Коваленко, Владімір Ґріґорович Красовський, Владімір Борисович Тулінов і Юрій Мацейко.

27 студентів слухають викладів української літератури в Ратґерсі

Ню Бронсвик, Н. Дж. — Двадцять сім студентів слухають курс української літератури тут в Ратґерському університеті, що його веде проф. д-р Ляриса Онишкевич. Із загального числа студентів, 21 слухають цей вповні акредитований курс в рамках своїх навчальних програм, а шість студентів є слухачами. В цьому семестрі курс концентрується на сучасній українській прозі (від 1920 року) в перекладах. Крім звичайних викладів, проф. Онишкевич підготовила кілька спеціяльних доповідей. На початку семестру одну з таких доповідей виголосив проф. д-р Іван Головінський, голова департаменту психологічних основ при цьому університеті, який проаналізував психологічні конфлікти в оповіданні „Я" М. Хвильового.

Вдержання курсу української літератури частинно уможливлює Українська Студентська Громада ім. Г. Сковороди при цьому університеті, деякі члени якої є рівнож слухачами курсу. Минулого місяця Студентська Громада влаштувала забаву, прихід з якої передала університетським властям на вдержання курсу літератури. Минулого тижня, від 19 до 21 лютого, студенти влаштували виставку українського мистецтва в Студентському Центрі Університету.

В травні цього року департамент слов'янських мов і літератур плянує нагородити найкращих студентів курсу літератури за есеї, дослідчі праці і переклади написані в рамках програми навчання. Особи і установи, які бажали б бути спонзорами таких нагород, можуть зголошуватися в департаменті слов'янських мов і літератур, пишучи на адресу: 31 Mine Street, New Brunswick, N. J. 08903.

Стейт Ню Джерзі пропонує удогіднення свого довкілля для святкувань 200-річчя

Трентон, Н. Дж. — Департамент Охорони Довкілля стейту Ню Джерзі подав до відома, що поодинокі організації і товариства, які плянують відмітити 200-річчя Американської Незалежности в цьому році, можуть користати з парків, лісів та історичних пам'яток стейту для влаштування спеціяльних програм.

Комішенер Дейвід Бардін, який очолює цей департамент, сказав, що число організацій і груп які плянують відмітити 200-річчя Америки на місцях історичного значення в Ню Джерзі, зростає кожного дня.

Департамент Охорони Довкілля має в заряді 40 парків, 10 лісів і 26 пунктів історичного значення. Усі вони надаються на влаштування таких програм як таборування, відтворення подій з часів війни за незалежність, наукові конференції, а навіть балі і забави.

За точнішими інформаціями слід звертатися до регіональних керівників стейту: північ — Джон Брошкевіч (201) 398-1684; центральна частина — Річард Баркер (201) 462-8782; південь — Сидні Вокер (609) 561-0024.

СЕРІЯ СТАТТЕЙ ФОРУМУ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОБЛЕМ У „СВОБОДІ"

Починаючи з цим числом, „Свобода" друкуватиме тижнево статті, підготовані Форумом Американських Проблем, що є однією із установ, покликаних для відзначення 200-ліття Америки. Десять статтей, які появлятимуться тижнево на сторінках „Свободи", були вибрані очолюваною проф. д-ром Василем Маркусем Філією Українського Католицького Університету в Чікаго для II спеціяльної програми 200-ліття. Починаючи з 20-го лютого, Філія УКУ влаштовує тижневі дискусійні семінарі під назвою: „Америка в житті української етнічної спільноти".

Керівництво Філії приготовляє переклади вибраних статтей, що їх авторами є відомі спеціялісти гуманістичних наук, для учасників семінарів в Чікаго. Вони так само будуть передаватися на чікаґській радіопрограмі парафії Св. Володимира й Ольги „Недільні Дзвони". Щоби зробити ці важливі матеріяли доступними широкій українській громаді, редакція „Свободи" відступає для цього свої сторінки і сподівається, що українська читацька публіка прийме з заціканленням публікацію тих статтей Форуму Американських Проблем.

Намічені статті для публікації в „Свободі" порушують такі проблеми: „Країна достатків", „Країна народів", „Розлогє місто", „Американські свободи", „Американська демократія в дії", „Праця в Америці", „Виховання в Америці", „Свобода і бажання щастя", „Америка у світі", „Змінливі і незмінні американські ідеали".

Для багатьох читачів цілість серії може становити цінне джерело американознавства та викликати дискусію про істотні питання американської дійсности.

Не залишаймо поза увагою українців на Пряшівщині — закликає пряшівчанин

Джерзі Сіті, Н. Дж. (в. л-ць). — В п'ятницю, 20-го лютого редакцію „Свобода" і головну канцелярію УНСоюзу відвідав та мав розмови з екзекутивними урядовцями і редакторами „Свободи" мґр Йосиф Сірка, гість з Німеччини, професор східно - европейських мов на Франкфуртському університеті, який в 1968 р., в часі так званої відлиги в Чехо - Словаччині, яку, як відомо, московські кателі придушили танками, залишився на Заході на постійне перебування.

Перед своїм виїздом на Захід, конкретно до Риму, Й. Сірка був редактором в українській газеті в Пряшеві „Дружньо Вперед", яка є органом Культурної Організації Українців на Пряшівщині. Коротко перед приходом Дубчека, Й. Сірка попав в конфлікт з проводом місцевої Компартії і його, на бажання секретаря партійної клітини, було звільнено з праці в редакції та перенесено на працю в одному з місцевих колгоспів. За Дубчека його (Закінчення на стор. 4-ій)

Під час відвідин у „Свободі". На фото (зліва): мґр Йосиф Сірка, мґр Анна Слюсарчук і ред. Володимир Левенець.

Кінґ'с коледж заповідає програму українських студій

Вілкс Баррі. — Місцевий Кінґ'с коледж розпічне програму українознавчих студій курсом української мови для початківців, який триватиме від середи, 3-го березня, до середи 28-го квітня, згідно з повідомленням відділу навчання для дорослих осіб. Викладачем курсу, який триватиме від години 7-ої до 8.45 увечорі, буде проф. д-р Осип Кравченюк, професор мов в цьому коледжі. На дальшу мету плянується заавансовані курси української мови і культури, сказано в повідомленні, яке підкреслює рівнож, що поширення цієї програми залежатиме у великій мірі від зацікавлення студентів, в цьому випадку дорослих осіб, які бажають продовжувати свої студії.

В тій цілі директор відділу навчання для дорослих осіб, Джон Г. Фіксль, розіслав листи до всіх парохів українських церков в околиці Вілкс-Баррі, Па., з проханням повідомити своїх парафіян про започаткування програми українознавчих студій в Кінґ'с коледжі та заохотити їх до участи в ній.

Дентист-українець на Бермудах

Гамілтон, Бермуди. — Д-р Ярослав Піколицький, молодий український дентист родом із Сиракюз, Н. Й., прийняв запропонований йому пост при Дентистичній клініці в Гамілтоні, Бермуди, після закінчення студій в університеті Данді, Шотляндія.

Д-р Ярослав Піколицький

Перед виїздом на студії до Шотляндії, д-р Я. Піколицький закінчив ЛеМойн коледж в Сиракюзах, де він одержав ступінь бакалявра точних наук. В 1964-му році Ярослав працював на Союзівці під час літніх вакацій.

Молодий український професіоналіст є сином Григорія і св. п. Анастазії Піколицьких. Батько його є відомим активним членом місцевої громади. Батько і син є членами 39 Відділу УНСоюзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Займаємо своє місце

Така то вже наша доля, що нам усе ще треба змагатися за наше „місце під сонцем", українському народові на рідній землі, а нам, українським поселенцям в Америці, за наше місце в американській мозаїці. Точніше було б сказати, що не так за саме місце, бо ми давно собі його здобули своїм трудом і своїм вкладом у загальний розвиток, як радше за признання нам того здобутого місця. Коли мова про нас в Америці, нам того місця ніхто не відмовляє. Ми тільки на нього досі належно не зголошувалися і самі його належно не зайняли, бо ми „не встали і не були пораховані".

Від деякого часу, і зокрема тепер, з нагоди 200-річчя Американської Незалежности, ситуація значно поліпшується. Завдяки нашим науковцям і професіоналістам, зокрема завдяки нашим професорам американських коледжів і університетів, а за ними і завдяки нашим студентам, наша спільнота поступово, може і повільно, але впевнено підноситься щораз вище та записує українське ім'я і українські досягнення там, де вони найбільше видніють і рахуються — в академічному світі.

Переломовим у цьому відношенні була ініціятива нашого студентства щодо катедри українознавства, яка довела до встановлення українських студій в Гарвардському університеті та що повинно б завершитись власне в цьому ювілейному році повним уфундуванням створеного вже в тому престижевому університеті Українського Наукового Центру..

Не може бути сумніву, що встановлення українських студій в Гарварді дало спонуку і заохотило, посередньо чи безпосередньо, до започаткування українських студій в цілому ряді інших коледжів і університетів. Цей розвиток надійно продовжується і можна мати оправдану надію, що в цій преважливій ділянці українське ім'я матиме одне з передових і почесних місць.

Рівнобіжно з цим відбувається подібно надійний розвиток української участи в багатьох наукових конференціях, з'їздах та програмах, що відбуваються на академічному рівні. Згадати б тільки найбільш успішні наукові конференції в Гарвардському і Мічиґенському університетах минулого року, чи цьогорічні вже наукові конференції в Колюмбійському університеті та в Сейнт Джозеф коледжі у Філядельфії і тепер подивугідна участь очолюваної проф. д-ром Василем Маркусем Філії Українського Католицького Університету в Чікаґо у Форумі Американських Проблем.

Реєстр можна б збільшувати і продовжувати, додаючи до нього ще замітні індивідуальні виступи і успіхи українських науковців і професіоналістів у загальних американських і міжнародних академічних програмах.

Кожний з цих починів є черговим щаблем, ще недавно недосяжним, по яких наша спільнота в Америці підноситься, щоб нарешті зайняти належне їй місце серед усіх інших, які творять велику і чудову мозаїку американської дійсности і розвитку.

Усі провинились

Телевізійна сітка Сі-Бі-Ес повідомила, що вона формально звільнила від усіх обов'язків свого вашингтонського кореспондента Деніела Шорра, аж поки не закінчиться конгресове слідство в справі передання ним для газети „Ди Вилидж Войс" таємного звіту Комісії Палати Репрезентантів для справ розвідки. Це викликало дискусію довкруги питання: чи роля Шорра та інших, які були замішані в цю справу, противилася етичним засадам журналіста?

Майже всі коментатори правильно вказують, що Деніел Шорр, як журналіст в Америці, де панує дійсна свобода преси, мав повне право старатися роздобути цей звіт Комісії Палати Репрезентантів і поінформувати про нього слухачів передач новин на телевізійній сітці Сі-Бі-Ес, бо засоби масової інформації мають право й обов'язок сповняти своє головне завдання — інформувати публіку. Однак багато з коментаторів також правильно вказують, що Шорр порушив етичні засади журналіста, коли передав цей звіт для газети „Виледж Войс", а зокрема критикують його за те, що в заміну вимагав від редакторів згаданої газети, щоб зложили грошовий даток для одніє́ї журналістичної організації. Не зміняє справи факт, що Шорр не вимагав грошей для себе, а для Комітету репортерів для свободи преси, організації, яка виступає проти будь-яких порушень Першого Додатку до Конституції ЗСА. Журналіст не повинен входити в жадні комерційні трансакції таємними документами, навіть якщо гроші йдуть на цілі такої корисної організації, як Комітет репортерів. Коментатори вказують, що хоча Шорр не заробив на цій трансакції, то газета „Виледж Войс", яка опублікувала цей звіт, мала фінансовий зиск, бо тоді продала багато більше примірників. Комітет репортерів для свободи преси також не повинен був погодитися прийняти даток від згаданої газети, бо цей був наслідком комерційної трансакції таємними документами.

Отже, і Деніел Шорр і „Виледж Войс", а також Комітет репортерів в цій справі поступили незгідно з етичними засадами журналістики. Неправильно поступив також член Комісії Палати Репрезнтантів для справ розвідки, який передав цей звіт Шоррові, бо хоча Шорр мав право старатися роздобути звіт, як журналіст у вільній країні, то американський законодавець повинен був виявити дискретність щодо передання таємних інформацій, зокрема тоді, коли під час голосування більшість членів Палати Репрезентантів заявилася за тим, щоб, з огляду на державну безпеку, задержати даний звіт в таємниці, принаймні на деякий час.

І. Світ

„ДАЙОШ АФРИКУ!"

(2)

Росія звернула більшу увагу на Далекий Схід. Плян окупації стояв реально в 1895 році, і міністер Хитрово знову висунув свій плян війни проти Японії, щоби заставити її відмовитися від Ляодунського півострова. Тоді адмірал Тирпов став готувати тихоокеанську фльоту для воєнних операцій: владивостоцька гавань була замінована, кораблі готувалися для десанту в Японії. Всіх японців, що жили у Владівостоці та околицях, примусили виїхати. Цей плян проте не здійснився, бо Японія і без десанту відмовилася від Ляодунського півострова, який пізніше відіграв велику ролю для поразки Росії в японсько - московській війні.

Вражає дослідників царської політики, що Петербург не розумів і недооцінював спротиву та інтересів англо - японо - американської коаліції.

Німеччина настоювала, щоби Росія разом з нею повела активну політику в Азії. Ця тема була обговорена на зустрічі царя Миколи II з принцем Генріхом Пруським у Спане в 1901 р. Цар Микола тоді заявив, що він не може відразу переводити таку співпрацю, бо Росія потребує французьких грошей на закінчення будови залізниць Сибірської та КВЖД через Манджурію). Німцям тоді був дуже потрібний такий договір, бо вони саме укріплювалися на берегах Африки в Морокко.

Ці спроби німців, як твердить В. Черчілл у своїй праці „Світова криза" (4 томи, видання 1923-29 рр.), привели до зміцнення англійського спротиву заходам Німеччини залізти до Африки. Але німці зуміли створити кілька колоній там пізніше. Цікавим було те, що той самий Черчілл почав свою кар'єру воєнного кореспондента під час т. зв. повстання бурів в Південній Африці. В Росії велася страшенна кампанія в користь того повстання проти англійського контролю там: щось подібне відбувається сьогодні у відношенні до Анґолі, де нащадки бурів — Південно - Африканська Риспубліка — є заанґажовані у боротьбі проти Совєтів та їх поплечників з Куби.

Перед самою московсько-японською війною військовий міністер генерал Куропатків на засіданні Ради міністрів у Петербурзі говорив, що треба забрати Манджурію, бо росіяни дістануть там великі простори землі для заселення їх згодом „русским елементом". Нехай, мовляв, японці забирають південну Манджурію, ми можемо з ними договоритися. А барон Розен — московський посол в Токіо — попереджував на початку 1903 року, що Японія гостро обурена російською політикою та заходами в Кореї, і готується до війни в союзі з Англією.

На відомій конференції в Потсдамі в 1945 р. Сталін під час обговорення питань долі італійських колоній заявив, що Совєтський Союз хоче мати базу на березі Північної Африки з огляду на стратегічні потреби для його країни. Він також розумів безперечні стратегічні інтереси в цьому районі Англії й Америки, що ці країни хочуть мати свої бази на берегах Лібії та біля Триполі. Ці відомості подано за працею Ф. С. Джезупа „Народження націй" (Колюмбійський університет, 1974 р.).

Автор далі говорить, що після підписання мирного договору з Італією, почалися розмови про ліквідацію італійських колоній. Тоді виступив представник головного штабу американських військ і заявив, що стратегічні інтереси Америки піддержують англійську стратегічну політику і є в опозиції до контролі Італією окремо або разом з кимнебудь будь - якої з італійських колоній. Бази в Лібії, зокрема, на їх думку, мали бути під британською контролею.

Ф. Джезуп далі підкреслює, що немає жадної несподіванки в тому, що Росія хотіла за всяку ціну дістати базу на Середземному морі. Боротьба за впливи на Близькому Сході загострилася з початком проарабської політики Совєтів, а Америка старались їхати на двох конях відразу, даючи підтримку і Ізраїлеві".

Восени 1948 р. Вишинський, представник СССР тоді, настоював, щоб повернути всі колонії знову Італії, бо Москва побачила, що вона не має виглядів дістати щось з того. Мрії старої Росії залізти до Африки все були у совєтських плянах. Старий імперіялізм одягався в нові шати, цим разом комуністичні, для захисту „інтересів пролетаріяту" і прикидався захисником мусульманських інтересів.

Нагадаємо ще, як в середині 1930 років Москва висилала до Тегерану своїх делеґатів, цим разом не росіян, а комуністів - татар, щоб їх головний делеґат ходив до мечетів і клав поклони на заклик муедзина та виявив бажання їхати на прощу до Мекки. Його прихильник, мула Курбангадієв, пізніше вів ту політику в Японії. Про це писав у свій час наш „Манджурський Вістник".

Вишинський в 1948 році турбувався долею Еритрії, щоби залізти до Червоного моря. Нарешті тепер Москва має бази в Сомалії, в сусідній країні, колишній британській колонії Аден з околицями. Сучасна арабська держава Ємен. У тому куті зосереджується боротьба за впливи Совєтів, Савдівської Арабії, Ірану й Америки, бо там контролюється доступ до Індійського океану і до східного берега Африки.

Від половини XУ століття той берег завжди контролювався арабськими купцями, які принесли туди зі собою мусулманську віру. Але це були европейці, які допомогли мусулманам опанувати душу тих народів, запаливши націоналізм серед африканських різних племен. Тубільчі вірування, звичаї не могли боротися з проповіддю християнства, яке прийшло до Африки з европейськими колоніяльними інтересами та торгівлею. Тубільці побачили, що ефективний спротив чужинцям, їх колоніяльним заходам може дати тільки віра, як відповідь на це поширилося мусулманство.

Глибше пояснення цієї боротьби за впливи можна знайти в невеликій книжці „Арабський Середній схід та мусульманська Африка", в якій головну статтю написав великий знавець арабського Сходу проф. А. Р. Гамілтон Гібб з Гарварду. До речі, він зовсім неочікувано допоміг відкрити цей університет для українців через покликання до нього проф. О. Пріцака.

Мимоволі напрошується порівняння поміж народженням африканського і китайського націоналізму. Так, як в Африці між народами поширенню мусулмантва сприяли европейські впливи, так сами в Китаї, як реакція на европейські колонізаційні намагання, зродився китайський націоналізм, лідером якого став Сун Ят-сен, що вчився на

(Закінчення на стор. 3-ій)

„О, ПРОДАЖНЕ МІСТО..."

Мюнхен (П. Ф.). — „О, продажне місто", аби тільки знайшовся купець", — ці слова вложив римський письменник Саллюстій в уста африканському ватажкові Юґурті, що бачив звичаї Римської держави в II столітті перед нашою ерою. Ці слова приходять на думку, коли читаю в пресі про слідчу комісію американського Сенату ,що розкрила хабарництво великої фірми Локгід. Ця фірма не шкодувала грошей на те, щоб підкупити впливових людей у різних країнах для успішного продажу своїх виробів: військових і цивільних аеропляні́в та інших товарів. Мала ця фірма своїх „посередників" у Японії, в Південній Африці, в Ніґерії, в Швеції, в Голляндії, в Еспанії, в Італії, в Західній Німеччині і т. д. На підкупи військових і цивільних осіб, теж міністрів, фірма Локгід витратила немалу суму — більше як 25 мільйонів долярів протягом останніх 20 років. Зате фірма Локгід заробила на продажі своїх машин більйони долярів.

Не було б дива, коли б хабарі з фірми Локгід брали люди „малого калібру", скоробагатьки, щоб поживитися незаконним способом. Але в цій „афері" вмочили пальці особи, що стояли й стоять на найвищих щаблях у суспільстві: два колишні прем'єри японського уряду, навіть, як стверджують знавці, член голляндської королівської родини князь Бернгард, чоловік королеви Юліяни. Йому мала виплатити фірма Локгід більше одного мільйона долярів за допомогу, дану при закупі літаків для голляндського війська.

Хабарями впливовим особам фірма Локгід могла перемогти конкурентів, що хотіли продати свої вироби в світі. Так сталося в Західній Німеччині, що закупила була за 5 більйонів долярів воєнні літаки у фірмі Локгід „Старфайтер", хоч була можливість купити кращі аеропляни у Франції. Ця купівля була дуже невигідна для німців: із 917 „Старфайтерів" розбилося 178 апаратів і загинуло багато пілотів. З цієї причини в німецькій пресі багато є нарікань на колишнього міністра оборони Ф. И. Штрауса, що дозволив купити Старфайтери у фірмі Локгід.

Підкупство фірми Локгід розкрито випадково. Дехто каже, що ця афера показала тільки „вершок крижаної гори", бо, мовляв, теж інші фірми не жаліють грошей на хабарі. „Не помажеш, не поїдеш" — говорилося в Росії за царського режиму. Це правило не тільки в країнах „гнилого капіталістичного режиму". Хабарництво описували письменники в царській Росії — віршами і в прозі. Умів це зло показати наш земляк Гоголь: його комедія „Ревізор" та повість „Мертві душі" загально відомі.

Одначе хабарництво не зникло в „першій в історії державі робітників і селян", яку сторила бальшевицька партія під проводом Леніна. Навпаки, ця болячка глибоко закоренилася в т. зв. „совєтському суспільстві" і поширилась й на такі кола, в яких перед 1917 роком підкупства не було. Тепер там студенти дають професорам хабарі за добру оцінку іспиту і пацієнти підкупляють лікарів. За призначення на вигідну посаду, „безпартійну" чи „партійну", треба платити.

Московське „начальство" знає ці звичаї, але комуністична преса мусить замовчувати всяке неподобство. Коли б про хабарництво в СССР Москва дозволила писати, то це був би акт обвинувачення проти режиму партійної диктатури, і то мало б шкідливі наслідки для комуністичних партій у цілому світі. Отже, доводиться миритися зі злом хабарництва, „аби лихо тихо".

В тих країнах, де є вільне слово й вільна преса, боротьба з хабарництвом може мати успіх. Афера фірми Локгід розкрила „болячку", і демократичні установи й закони беруться знищити або обмежити вплив цієї суспільної недуги. В країнах комуністичних хабарництво залишиться.

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

— Бідна, ой, бідна ж ти, дитино, в сучасну кривдячу добу. Годують тебе отруйними „вітамінами", освідомлюють твою голівку вже тоді, коли дитяча ще уява не в силі сприйняти „правду життя", не в силі її зрозуміти.

Идучи до школи, надивишся ти, дитино, на безліч плюгавої порнографії, що розстелившися б а р в и с т и м вахлярем лежить відверто не те, що в книгарнях, але й на прилавках кіосків і харчових крамничок, у собвеї, на залізничних станціях, у вестибюлях банків, по аптеках. Нічого вже не скривається, не ховається від малих дітей.

Наслухавшись у школі всілякого роду усвідомлень, що їх подають завчасу збаламучені, або може й сумнівної вартости педагоги, діти шукають роз'яснень в щедро розстелених ілюстраціях, передчасно розпалюють в собі зацікавлення сексом, скривлюють правдиве його поняття, тратять довір'я до батьків, стають заскоро дорослими.

Порнографічна література з визивними кольоровиілюстраціями скрізь і всюди доступна для дитячих очей, і ті очі за нею шукають.

Це ж бо і є „вітаміни" число один, які затруюють і руйнують дитячу душу.

Нічого не зроблено в тому напрямі навіть з нагоди Року Жінки.

Ні жінка як така, ні мати - жінка не закричали вголос в обороні своєї власної гідности, не заступились за своїми дітьми в протесті з явною пошестю порнографії.

Питання отруйної „вітаміни" число один стоїть і далі відкрите.

На допомогу порнографії, що спритно скривається під гарної назвою „мистецтво", приходить телевізор, що править сучасним дітям за старосвітську няньку. При ній вони днюють і ночують. Мов чародій якийсь, непереможною силою з'явився телевізор сливе не в кожній хаті. Правда, не все в передачах погане. Є теж повчальні, цікаві і добрі речі, є й гарні передачі для дітей. Біда лиш в тому, що батькам іноді в а ж к о контролювати кожний порух дитини. Зайняті домашніми справами, чи неприявні дома, а той зовсім байдужі, не вглядають у зміст програми, а там, під плащиком пригодництва чи наукових дослідів, зараз за третьою сценою з'являються: вбивства, насильства, жорстокості, родинні драматичні сцени, душогубства.

Наївшись таких „вітамін", діти не можуть спати, стають нервовими, неспокійними, бутівничими. Введені передчасно в різні життєві конфлікти і трагедії, стають всезнайками, робляться скоро старими.

Третьою категорією отруйних, вбивчих „вітамін" — є фільми. За останній рік, який в економіці не був найліпшим, фільмова індустрія добилася найбільших в історії оборотів, двох більйонів долярів. І тут же треба додати, що тільки фільми з посиленою рафінованою жорстокістю, кровопролиттям, з професійною вмілістю крадіжок, вломів і втечі, макабричні й крайнеморальні фільми з оцінкою „X" роблять найбільшу касу.

Скільки дітей і молоді приглядалося всій отій гнилі, годі сказати.

Вистачить поглянути на безконечні черги перед касою, а в чергах молодь понижче вісімнадцяти років. Отак, відай за дрібні заощаджених на молоці та овочах, за гроші від батьків, чи за крадені гроші, молодь „наїдається" отрути, тим самим, уже в ранньому віці є готова активно переводити в дію все те, що бачила й чого навчилася з телевізора чи з фільмів.

Звідкіля ж береться по в'язницях застрашаючий відсоток молодих злочинців?

Відповідь ясна і проста. Це так про других дітей, а як же наші? Чи й вони годуються отими отруйними „вітамінами"?

Від порнографічних ілюстрацій наших дітей не охорониш. Отак толерована бациля розсілась скрізь і всюди, і тільки організована дія батьків всіх дітей тієї країни (і не тільки тієї), може зарадити тому лихові. Мова тут про протести, петиції, апелі до властей тощо. Чи це щось допоможе — годі вгадати ,але пробувати треба.

З телевізором справа дещо інша. Тут батьки самі, добровільно поділюються на три категорії. Перша із них контролює і реґулює всіма можливими силами доступ дітей до телевізора. Приходиться їм нелегко, проте успіхи є. Без дозволу і приявности батьків дитина не сміє відкрити телевізора. Він заборонений так, як заборонена бритва, кухонний ніж, чи електричні контакти. Дитина знає і слухає. Таких послідовних батьків небагато.

Друга категорія батьків трактує телевізор більш поблажливо. Контроля і є і немає. Діти дивляться на свої програми, на „Волт Дісні", потім непомітно переходять на чергову передачу з полетом на місяць, чи на Марс, яка починається пригодництвом, а кінчається двома трупами, жахливою супружою сценою і авантюрою в барі.

Батьки, зайняті своїми обов'язками ,чи неприявні дома, лишають дітей без контролі.

Третя категорія батьків зовсім не турбується телевізором, бо вона нічим не турбується. Все є добре. З фільмами справа подібна.

І тут насувається пробле-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Джон Б. Джексон

КРАЇНА ДОСТАТКІВ

КРАЄВИД ЩО ВІДДЗЕРКАЛЮЄ ПРАЦЮ

Коли Джефферсон і його приятелі запланували ґратчасту систему землеподілу з її секціями сільських громад та шкільних дільниць, вони уявляли собі краєвид малих самовистачальних хуторів (фарм), яких власники активно мали б включатися у місцеві справи. Але, як знаємо, цей ідеальний краєвид не став дійсністю. Тому, що колоністи воліли особисту незалежність, це не сприяло формуванню малих політично активних громад, а радше утворило схему розпорошеного поселення, яка ще й досі є типовою для більшости сільського і міського вигляду З'єднаних Стейтів.

Раптова наявність такої великої кількости потенційно вартісної землі змінила традиційне наставлення до неї. Окремі люди та корпорації викупили величезні ділянки землі не з метою користування нею, але для майбутнього продажу. Якраз бідні, ті, що вибиралися на захід, часто були примушені працювати, беручи в оренду землю від інших.

ЗЕМЛЯ ЯК ТОВАР

Чи ці зміни в землеволодінні й користуванні означали, що земля стала цничайним товаром? Горацій Ґрілей з жалем ствердив, що земля вже перестала бути істотним складником ідентичности людини, а хіба тільки, як він висловився, стала „звичайним крамом, подібним до солоду чи оселедця". Проте, хоч земля стала предметом поширеної спекуляції на протязі XIX стол., тисячі американців утотожнювали землю з продуктивністю й економічним розвитком. Вони важко, і не раз безжалісно, працювали, щоб зробити продуктивною і плодючою свою ділянку землі. Це могло доводити до її надмірного використання і зловживання. Але власники (чи користувачі) землі в дореволюційній Америці саме так реаґували на позірно ненаситний попит на сільсько-господарські продукти, що їх тільки селяни могли постачати на ринок. Промисловість північносхідніх та середньозахідніх районів потребувала сирівців, вугілля і залізної руди; зростаюча мережа залізниць зужила величезну кількість деревини на шпали, паливо і рухомий склад.

Треба було харчувати фабричні селища, а міста, з їх чи не єдиним тягловим засобом транспорту — кіньми, потребували сіна і зерна. Дійсно, в час Громадянської війни сіно було другим найважливішим продуктом З'єднаних Стейтів.

ПЕРЕТВОРЮВАННЯ СІЛЬСЬКОЇ АМЕРИКИ

Ці зростаючі потреби важко було задовольнити малим і самодостатнім фармам із їх повільною рутиною та примітивними методами праці. Треба було змінити цілий сільський краєвид через плянування й техніку з метою домогтися вищої продукції та плодючости. В міру того, як фармер здобував більше тяглового механічного влаштування, він мусів організувати працю за допомогою розвивання технічних здібностей та (що найважливіше з погляду краєвиду!) пристосування цілої фарми до нової техніки. Зникли огорожі, ділянки поля ставали більші, а узбіччя могли знову заростати чагарниками. Стодоли ставали простоdіші та придатніші для праці в них. Треба було поправити погані сільські дороги, якщо збіжжя завчасу мало діставатись по них до залізничних станцій.

І врешті, фармер, більше залежний від великих міських ринків, був схильний незанедбувати близьке містечко та його обмежені послуги, відмежував себе від місцевої сільської громади та почав думати категоріями технічної продуктивности.

УПРОМИСЛОВЛЕНЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Але щойно після Громадянської війни звернув на себе увагу новий сільський краєвид, який виник під впливом техніки. Величезні спільні прибуткові фарми з пшеничними ланами, іноді більшими як Манґеттенський острів, подивугідно довели, як успішно можна застосувати організацію праці й часу, раніше випробувану фабричними інженерами, також в долині Червоної ріки в Міннесоті чи в Північній Дакоті, а за кілька років у Центральній Долині в Каліфорнії. В 1880-их роках скотарство західніх областей перестало бути справою використовування вільних великих пасовиськ, а стало складною промисловістю, тісно пов'язаною з поширенням тут залізниць та східніх товарових ринків. Знов з'явилися величезні бавовняні плянтації, що тимчасово були заниділи під час Громадянської війни, стаючи ще більшими та продуктивнішими, ніж досі.

Невідхильно змінився вигляд краєвиду в міру того, як краєвид малих самовистачальних фарм поступався перед менш мальовничим краєвидом. Це був краєвид спеціялізованого сільського господарства — збіжевого чи бавовняного, або молочного чи скотарського типу — на велику скалю, назверх упорядкований і монотонний, але безмірно продуктивний і прибутковий, враховуючи тогочасні стандарти.

Чи пересічний американець противився цим змінам? Невже він був примушений прийняти такі зміни свого способу життя тільки тому, що така була економічна конечність? Багато дослідників краєвиду саме так думають. Але в дійсності для американського селянина не було чимсь неприродним намагання стати успішним робітни-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З МОГО ВІКНА

(Закінчення зі стор. 2-ої).

ма, яка буде знову дискусійною.

Великий відсоток українських батьків зайнятий вечорами і на „вікенди" товариськими розвагами і громадською роботою (засідання, збори, наради, конференції, збірки, проби хору, харитативна праця тощо. Тут теж долучуються численні наші імпрези і підготовка до них. Вся ота, хоч і дуже корисна і потрібна активність, відриває батьків від родинного огнища, помагає йому „попеліти", сприяє занедбуванню дітей, відвертає увагу не тільки від шкільної дітвори, але й від доростаючої молоді, яка потребує родинного тепла, потребує уваги, поради, допомоги в складних нераз особистих проблемах. Замість затишної атмосфери — домашнього затишку — в хаті пустка, нема кому почитати з дітьми якусь книжку, погуторити трохи, побути разом, поцікавитись школою.

Діти, вдивившись в телевізор, забувають за Божий світ, „едукуються" на модерним лад ,виростають заскоро старими.

Насувається зразу питання, що краще, що важливіше? Чи слід батькам обмежити свою надмірну активність і зайнятися доглядом власних дітей, приклавши їм максимальну увагу — бо саме оті діти, наша майбутня зміна, мають продовжати колись розпочату батьками працю, — чи слід лишати дітей на догляд телевізора та принагідних доглядачок, а свій труд і увагу віддавати громадській праці.

А може найдеться золота середина?

Пам'яті Олени Лотоцької

У перших днях грудня 1975 р. прийшла до нас сумна вістка, що відійшла у вічність видатна громадська діячка бл. п. Олена Лотоцька, основниця Союзу Українок Америки і співосновниця СФУЖО та інших громадських установ. Її відхід в далеку й неповоротну дорогу відчули найбільше членкині СУА та ввесь український жіночий світ, для якого вона була провідницею і матір'ю. Вона відійшла, проте її дух вічно вітатиме над нами як дороговказ до дальшої невсипущої праці для розвитку і добра українського жіноцтва і батьківщини. На заклик Головної Управи СУА — всі Округи СУА в сороковий день смерти своєї незабутньої Провідниці відзначили 11-го січня 1976 р. святочними сходинами - поминками.

Округа СУА-Чікаґо також відзначила цей день молебнями у церквах, після яких о год. 1-ій по пол. відбулися сходини для відмічення пам'яти О. Лотоцької. Сходини відкрила голова Окружної Управи Дарія Маркусь, передаючи слово заступниці голови Головної Управи СУА Любославі Шандрі. Вона почала словами: „Болючою стрілою рознеслася вістка, що її вже немає між нами. Глибоко вона ранила наше серце і думку та все єство, бо рідною для всіх нас вона була. Картини з життя біжать перед нами, а в них її погідне обличчя, тепла й лагідна усмішка. Невже ж її справді не стало між нами...", Прелеґентка подала життьовий шлях Покійної, її працю не тільки для українського жіноцтва, але й для всієї української громади. Своє слово вона закінчила так: „Проводили ми її в останню дорогу... Довга колона авт повзла по стрімкій дорозі, що спиналася на сам шпиль гори до Монастиря Нових Скитів. Настирливо пробивалося питання: чому так далеко від нас? Одначе, там похований її улюблений внук - монах і там вона бажала спочити на віки... Вічная Пам'ять жалібно лунає серед берізок, якими вкрита ціла гора. Природа ридає тужливим дощем... При дорозі могила самітня, як чайка... Відпровадили свою улюблену Провідницю — лише самі союзянки. Не було представників від тих установ, в яких побудові вона брала участь.

Ці сумні поминки закінчила голова Округи СУА-Чікаґо Д. Маркусь словами: „Ми понесли болючу втрату, відійшла від нас людина великого серця і громадських прикмет, яка ціле своє життя віддала рідному народові, передусім українському жіноцтву. Одні відходять і ми їх із смутком проводимо в далеку вічну дорогу ,але одночасно радіємо тим, що можемо вітати з волею Леоніда Плюща з родиною ,яким пощастило вирватися з пекла червоного сатани, щоб на волі працювати разом з нами для добра рідного народу..."

Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять великої українки Олени Лотоцької, і на цьому закінчено ці жалібні поминки.

Рома Турянська

КРАЇНА ДОСТАТКІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

ком-продуцентом, своєрідним інженером у малих розмірах. Після Громадянської війни промисловий інженер став єдиним, найпотужнішим, найбільш престижевим фактором щодо фізичного оформлення країни. Інженери перші домагалися в Америці, щоб зберігати енерґетичні ресурси та вживати їх раціонально; це стосувалося всякої енерґії — водної чи вугільної, газової, нафтової чи тієї, що продукується з горючої деревини, енерґії у формі пари чи електрики і, врешті, енерґії у формі людської праці. Саме тому ширший краєвид Америки віддзеркалював певний інженерський світогляд, не лише в таких своїх видимих особливостях, як залізничні шляхи, вугільні шахти, нафтові вежі чи гідроелектричні греблі та безліч фабрик і фабричних селищ, але також у царині економіки, народного здоров'я та праці

МІСЬКА ТЕХНІКА

В часі між 1850 р. та початком II-ої світової війни ці інженерно-технічні стандарти прийнялися виразніше в міському, ніж у сільському краєвиді. Власне, міста й містечка повністю змінили традиційні взаємини між людиною і землею. Лише упривілейована меншість міських мешканців була складалася з власників будинків, які вони займали; більшість працювала далеко поза домом, а ті, що були власниками землі та її винаймали іншим, мали нагоду доробитися великого майна.

Відокремлення місця проживання від місця праці є, очевидно, характеристичною рисою кожного містечка чи міста, але це порівняно модерна риса, і вона є частиною тієї докорінної зміни, яка сталася у нашій самосвідомості як людської істоти.

Це також проблема іншого аспекту модерного міста: зріст приміщень чи будинків, а то й цілих дільниць, що мають дуже спеціялізоване призначення. Колись сільська публічна чи міська центральна площа, іноді називана „Зеленою", вживалася для випасу корів чи влаштування ярмарків, для вправ і гор чи, навіть, для стоянки підвод під час Богослужень. Тепер такі відкриті місця називають парками, і вони призначені виключно для відпочинку.

Водночас у ті давні часи можна була вживати землю в місті, як кому подобалося: чинбарні (шкіряні майстерні) та конюшні стояли поряд з житловими будинками і школами. Але десь від часу Громадянської Війни відкинено таку функційну мішанину, бо інженерська наука тоді правильно визначила потребу концентруватися на спеціяльне використовування місця, а також звернула увагу на здоровельні вимоги. І так, поступово розвинулися по наших містах і містечках ті дільниці й частини, що їх ми вже сьогодні знаємо.

Ми в більшості сьогодні вже порвали зв'язки з сільським краєвидом і геть забули ту ролю, яку земля колись відігравала у формуванні національного характеру та людської особовости. Цим не хочемо сказати, що новий міський індустріяльний спосіб життя завжди означав для пересічного американця понижену якість оточення. Навпаки, багато дрібних фармерів було вдоволених з можливости замінити свої вичерпані земельні вгіддя та злиденні хати на напружену працю в фабриці або за прилавком, а також на винаймлене мешкання в місті чи в селищі компанії.

Менш побажаним наслідком цього було те, що майже всі глибші переживання, добрі й погані, відбувалися в оточенні чужих людей, у певних визначених періодах часу та в умовинах, щодо яких пересічний громадянин не міг мати особистого вдоволення, як наприклад, спортові розваги чи місця відпочинку.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ КРАЄВИДИ

Під кінець першої половини XX стол. остаточно прийшло до розриву між землею та мешканцем американського міста. Старий заповіт (про близькість людини і землі), що колись уважався істотним для виповнення людського життя, перестав діяти. Зникла традиція сезонових робіт, а з ними і давнє прив'язання до певних місць і спільноти.

Мало які інші зміни в нашому американському побуті були такі глибокі, і ми ще й досі не вповні зуміли до них пристосуватися. Але не слід перескравлювати наслідки цього відчужування та втрату перспективи перед собою. Ми почали і мусимо далі переосмислювати себе, і в тому процесі творити для себе нові краєвиди. Ми починаємо заувважувати найцінніші людські властивості, подібно, як водорослі, що здатні цвісти навіть тоді, коли їх корені є в землі.

У висліді виникають нові взаємини з нашим природним оточенням та з іншими людьми. Саме це відбувається тепер; перед нашими очима виринає в Америці новий краєвид.

„ДАЙОШ АФРИКУ!"

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Гаваях і в Японії і довгий час жив в Америці. До Китаю він повернувся після революції 1911 року.

Тут є цікаві подібності, як московський імперіялізм старався вплинути на розвиток політичної думки в Китаї та грати на китайському націоналізмові, — співпраця з Гоміндаром до 1946-7 років, коли у боротьбі проти останнього виросла Китайська комуністична партія на чолі з Мао Тсе-тунгом.

А в Африці російська пропаганда намагається залізти до мусулманського світу через політичних діячів, спочатку в арабський світ, а потім вже до чорних африканських народів.

Совєтська політика зазнавала чимало поразок серед цих народів: почалося це з Єгипту, вже тепер; а раніше в Ірані після закінчення Другої світової війни; потім у колишньому Бельгійському Конґо, частково в Ніґерії та в інших місцях.

Можливо, що участь Совєтів через кубинців-вояків в Анґолі викличе зріст тубільчого націоналізму проти білих - кубинців, емоційні бо почування та кривди-втрати для муриських племен є часто джерелом гострого почування образи і пригадкою за довгу експлуатацію чорного населення, як невільників, якими торгували майже два століття европейці. Африканські народи, як це не дивно, не пам'ятають подібної торгівлі, яку вели араби раніше й одночасно з білими европейцями...

Очевидно, що в цій боротьбі за впливи Китай не буде стояти осторонь, як це видно сьогодні з повільного висунення проблеми Анґолі китайськими дипломатами, але це вже інші справи і матеріял для іншої статті, в якій слід насвітлити питання боротьби проти сучасного московського імперіялізму.

СТАНИЦЯ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА в НЮ ЙОРКУ

повідомляє, що

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в п'ятницю, 26 березня 1976 р.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
в НЮ ЙОРКУ, Н. Й. при 140-142, 2-га Авеню,

в кімнаті ч. 22.

Початок точно о год. 6:30 вечора.
Присутність усіх Членів обов'язкова.

УПРАВА СТАНИЦІ

Янґставн і околиця!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в ЯНҐСТАВН, Огайо

повідомляє, що

в суботу, 6-го березня 1976 р.

о год. 5-ій по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗОВОГО ДОМУ

при 914 Franklin Avenue, ЯНҐСТАВН, Огайо

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

в яких обов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, Відділові Делеґати та Урядники таких Відділів УНС:
Тітусвил, Па. — 72, Ню Кесел, Па. — 74
Кемпбелл — 119 і 218, Шарон, Па. — 220,
Янґставн — 140, 230, 274 і 348.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Відчитання протоколу з попередніх Зборів;
3. Вибір Президії Зборів;
4. Звіти Урядників Окружного Комітету;
5. Питання й дискусія над звітами;
6. Уділення вотуму довір'я;
7. Вибір Окружного Комітету;
8. Плян праці Округи на 1976 рік;
9. Слово гол. радного ТАРАСА ШМАҐАЛИ;
10. Дискусія та ухвали;
11. Закриття зборів.

У Зборах візьме участь —

ТАРАС ШМАҐАЛА — головний радний

За Окружний Комітет —
ЕСТЕЛА ВОЛОШИН, голова

Плем'я „Перші Стежі"

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
влаштовують

Виставку Праць

світової слави українського мистця маляра-примітивіста

НИКИФОРА з КРИНИЦІ

Виставка відбудеться
в днях 27-29 ЛЮТОГО
в ПЛАСТОВОМУ ДОМІ
10 і Дункеннон вул.
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
Відкриття виставки
в п'ятницю, дня 27 лютого
о год. 8-ій веч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Замість квітів на свіжу могилу мойого Шк. Товариша і з хору „Думка" на Рідних Землях

св. п.

ЯРОСЛАВА ФЕДІВА

складаю 25.00 долярів
на хор „Думка" в Ню Йорку.

Володимир Ренер

ХОР ім. Митр. АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО
ділиться сумною вісткою з Членами і Прихильниками Хору та Українським Громадянством,
що дня 21-го лютого 1976 р., ненадійно, відійшов у Вічність, довголітній член хору, наш улюблений соліст, оперний співак і визначний мистець української пісні

бл. п. миґр прав

ОСИП СТЕЦУРА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем опечаленій Родині, складаємо вислови глибокого і щирого співчуття.

УПРАВА ХОРУ
ім. Митр. АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Ділимося сумною вісткою, що 17-го лютого 1976 р. відійшла у Вічність
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ЕВДОКІЯ ОЛІЙНИК

проживши 74 роки.

ПОХОРОН відбувся 21-го лютого 1976 р. в церкві св. Михаїла в Менвілл, Н. Дж.

Тлінні Останки зложено на цвинтарі Серця Христового в Гілсборо, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — АНДРІЙ
донька — МАРІЯ ГНІДЬ з мужем БОГДАНОМ
внуки: ЮРКО, ІРЕНА і МАРІЯ
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Ділимося сумною вісткою з Членами Станиць Братства УСС і Громадянством,
що дня 22-го лютого 1976 року відійшов у Вічність

бл. п.

ІВАН ПОЛЯНСЬКИЙ

нар. 1895 р. в Старій Солі, пов. Самбір,
бувший старшина УСС і УГА, учасник Визвольних Змагань.

ПАРАСТАС відбудеться в середу, дня 25-го лютого 1976 р. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 East 7th Street, New York, N.Y., о год. 7:30 вечора.

ПОХОРОН — в четвер, дня 26-го лютого 1976 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС
НЮ ЙОРК, Н. Й.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА І ТАТА

бл. п.

ІВАНА КАЛЬБИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 2 березня 1976 р.
о год. 8:30 ранку

в церкві св. Ів. Хрестителя
в НЮАРКУ, Н. Дж.

Просимо Родину і Знайомих згадати Покійного в цей день в своїх молитвах.

Дружина — ЕВФРОЗИНА
і син — ЮРКО

Ірвінґтон, Н. Дж.

В неділю, 29-го лютого 1976 р.
о год. 4-ій по пол.
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
— відбудуться —

С Х О Д И Н И

присвячені для вшанування пам'яті Громадян, що працювали в Українському Конґресовому Комітеті Америки:

св. п. ВАСИЛЬ МУДРИЙ, віце-маршалок і посол
св. п. Д-р ВОЛОДИМИР КАЛИНА, УСС
св. п. ПЕТРО САГАЙДАЧНИЙ, УСС
св. п. ВОЛОДИМИР ГІРНЯК, УСС

Родину, Приятелів і Українське Громадянство запрошує
УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

ЗАПРОШУЄ

НА ПЕРШИЙ ВЛАСНИЙ КОНЦЕРТ

В З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ

ДАНИ і ЮРІЯ МАЗУРКЕВИЧІВ

Віртуозів-скрипалів, до недавна професорів Київської Консерваторії
ЛАВРЕАТІВ МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ

Концерт відбудеться:

в суботу, 6-го березня 1976 р. в год. 8-ій веч.

в залі Алис Таллі Гол в Лінкольн Центер
НЮ ЙОРК Н. Й.

- В програмі твори композиторів української та світової клясики.
- За віртуозами Юрієм і Даною Мазуркевич — успішний 1975-ий рік концертів в Европі і Канаді.
- Квитки вступу можна набути при касі в Лінкольн Центер, як також в українських крамницях Ню Йорку — АРКА, СУРМА і ЕКО.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 23-го лютого 1976 р., упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, СИН і БРАТ

бл. п.

ВІКТОР КРИВОЛАП

нар. 3-го серпня 1927 р. в Україні.

ПАРАСТАС — в середу, 25-го лютого 1976 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Murianka при 5316 Rising Sun Avenue, Philadephia, Pa.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в четвер, 26-го лютого 1976 р. о год. 9-ій ранку. ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в українській православній церкві св. Покрови при 12 і Овклейн Авеню у Філядельфії, після якої тіло Покійного буде перевезено на Вічний Спочинок до Осередку Української Православної Церкви в США в Бавнд Бруку, Н. Дж. (приблизно біля 1-ої по пол.).

В глибокому смутку:

дружина — МІЛЯ
сини: ЄВГЕН з дружиною МАРІСІО
та ВОЛОДИМИР
батьки — МИКОЛА і МАРІЯ
брат — ЮРІЙ з дружиною ОЛЕЮ та сином ЮРІЄМ

Замість квітів на могилу, на бажання Покійного, просимо складати дар на Стипендійний Фонд при ОДУМ-у, на:
ODUM, 376 Green Lane, Ewing, N.J. [illegible]

У МОСКВІ ПОЧАВСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ні концесії, — сказав Брежнєв, — можуть дати хвилеві здобутки і перевагу для місцевих компартій, але вони шкідливі для комуністичного руху на далеку мету". Він при тому натякав на експерименти французької Комуністичної партії під керівництвом Жоржа Марше, який, до речі, не бере особистої участи у з'зді, як також відсутніми є представники Китайської Народної Республіки і Альбанії.

Пекін, на думку Брежнєва, робить всі старання, щоб бльокувати політику детанту і спровокувати війну, без огляду на наслідки, які можуть опісля наступити. При тому Брежнєв хвалився „совєтською мирною політикою і допомогою СССР тим країнам, які боролися за свою самостійність", згадуючи декілька разів Південний В'єтнам, Камбоджу, Анголю та інші африканські і азійські країни. Він при тому відкинув домагання Японії повернути їй чотири острови, захоплені совєтськими військами в часі Другої світової війни.

Переходячи до оцінки внутрішньої ситуації, Брежнєв звернув увагу, що в минулому були намагання конгресових кіл ЗСА „вмішуватись у наші внутрішні справи", які намагалися, використовуючи торговельний договір між обидвома країнами, накинути урядові СССР свою політику „вільної еміграції". „Очевидно, ми не прийняли і не приймемо таких вимог, і ніхто не може вживати у зносинах з Совєтським Союзом такої мови", — заявив Брежнєв. Він дальше похвалився, що Компартія Совєтського Союзу нароховує тепер 15,694,000 членів і рівночасно додав, що між двома з'їздами виключено з партії за „порушення партійної дисципліни" 347.000 членів. Він також заповів, що праці над поправкою Конституції СССР продовжуються, але на це треба відповідного часу, бо „остаточна форма Конституції мусить показати досягнення і успіхи соціялізму". Західні кореспонденти відмічують, що 69-річний Леонід Брежнєв, помимо раніших спекулятивних висловлювань про стан його здоров'я, виглядав добре і не виявляв жадних познак затяжної недуги.

Не залишаймо...

Закінчення зі стор. 1-ої)

регабілітовано і призначено на інспектора культури на Пряшівщині.

В Римі мгр Й. Сірка викладав українську мову в Малій Семінарії, а опісля, переїхавши до Західньої Німеччини, був прийнятий на викладача східньо - слов'янських мов у Франкфуртському університеті, де він й досі викладає російську, чеську і сербо - хорватську мови, пишучи рівночасно докторську працю на тему: „Національна свідомість в світлі української літератури Чехо - Словаччини". Він також вдержує тісні контакти з Українським Вільним Університетом і українською зорганізованою громадою в Німеччині. В будучому плянує працювати в ділянці україністики на одному з університетів Канади чи ЗСА. До Америки приїхав, можна б сказати, у родинних справах, а саме, щоб одружитись з мгр Анною Слюсарчук з Детройту, яка на протязі останніх півтора року викладала курс української культури в Мерсі коледжі в Ню Йорку і яка товаришила Й. Сірці у його відвідинах в установах УНСоюзу. Панна А. Слюсарчук, член УНСоюзу у 174 Відділі, закінчила успішно Мічиґенський університет, а тепер також працює над докторською дисертацією, пишучи працю на тему: „Українські гімназії в Галичині за австрійської окупації".

Мгр Йосиф Сірка у розмові з редакторами порушив ряд актуальних і, до певної міри, болючих справ. Він в першу чергу ствердив, що українці в західньому світі не повинні залишати поза увагою своїх братів на Пряшівщині, які у своїй масі (їх же понад 150.000 осіб) живуть етнічним окремішним життям, плекають українську мову, культуру, традиції, побут тощо. Доказом може послужити існування часописів — „Нове Життя", „Дружньо Вперед" з педагогічним додатком „Школа й Життя" і квартальник „Дукля" та молодіжний журнал, як також успішно діючі театральні та музично - вокальні і танцювальні ансамблі, які здобувають собі на славу навіть поза кордонами Чехо - Словаччини. Недавно Піддуклянський Український Народний Ансамбль гостював в Західній Німеччині, приносячи славу не тільки собі, але передусім українській культурі, про що широко писала західньо-німецька преса і журнали. Мгр Й. Сірка дуже рекомендував, щоб українські організації в ЗСА і Канаді запросили цей ансамбль з виступами за океаном. В Пряшеві також діє, мабуть одинокий поза межами України, професійний театр, який має в своєму розпорядженні великий український репертуар.

Гості з зацікавленням оглянули нову Українську Будівлю і її влаштування, висловлюючи подив, що українці спромоглися на побудову такого великого будинку і установи.

Помер Ю. С. Сречинський – заступник головного редактора „Нового Русского Слова"

Ню Йорк. — Щоденник „Новоє Русскоє Слово" з 24 лютого ц.р. інформує, що в понеділок, 23-го лютого тут помер, в наслідок тяжкої і затяжної хвороби, Юрій Сергеєвич Сречинський, заступник головного редактора названого часопису. Приїхавши до ЗСА в 1951 р., ред. Сречинський розпочав був працю у видавництві в характері лінотипіста, а в міжчасі вивчав мову і, бувши надзвичайно здібним та здисциплінованим робітником, почав вибиватися в праці. Крім того, Сречинський написав ряд статей і брошур на різні теми. Перевагою користувались однак статті з військовою тематикою. В 1972 р. на рекомендацію теперішнього головного редактора Андрея Седиха, Сречинського було прийнято в склад редакційної колеґії, а в 1973 р., після смерти ред. М. Е. Вейнбаума, його покликано на становище заступника головного редактора. Ю. С. Сречинський помер в одному з нюйоркських шпиталів на рака легенів.

СФУЖО проголосила літературний конкурс

Торонто, Канада. — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій проголосила вже XVI Літературний Конкурс СФУЖО, до участи в якому Комітет Літературної Нагороди закликає усіх письменниць. Предметом конкурсу є новеля (коротке оповідання з гострим сюжетом і ядерною формою вислову). Вибір тематики довільний. Як нагороду за дві найкращі новелі призначено 200 і 100 долярів. Надіслані твори розгляне жюрі у складі: д-р Олександра Копач, Леся Храплива - Щур і мгр Тоня Горохович. Реченець закінчення конкурсу 31-го травня ц. р. Конкурсові твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в окремій запечатаній конверті на адресу журналу „Жіночий Світ": „Woman's World", 18 Leland Ave., Toronto, Ont., Canada, M822x5. Твори мусять бути зредаговані і написані на машинці, або дуже чітким письмом.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

широкі сподівання. Дальшими членами комісії були: д-р І. Чолган, інж. Андрій Пащук та Данило Кузик.

Голова Мистецько - Виставкової Комісії, маестро Петро Андрусів, подав огляд праці в 1975 році, згадав про відбуті виставки (графіки Христини Петровської та картини Тані Осадци) та підкреслив відношення Інституту, як установи, до мистецьких проблем у зв'язку з різними завагами до виставок та інтересами професійних музеїв та галерій. У відповідь на деякі запитання запевнив Збори ,що Мистецька комісія перевіряє позем експонатів на виставки та що секретарка комісії, Іванна Петровська опікується з великою уважністю експонатами народного мистецтва та жертвенно допомагає в працях комісії.

Голова Програмової комісії, д-р Мирон Зарицький, у своєму звіті звернув увагу на те, що комісія розглядає поодинокі прохання, чи пропозиції на влаштування різних імпрез не тільки власних ,але теж і товариств, що є членами Інституту або гостюють в Інституті. Зазначив ,що у зв'язку з вшануванням 200-ліття Незалежности Америки постанено в програму різні імпрези, що можуть привабити теж американських гостей. На запитання зазначив, що на наради комісії можна буде запросити і нечленів комісії. Поодинокі імпрези будуть оголошені в українській пресі.

Адміністративний директор звітував про загальну діяльність, власну, членів і не членів Інституту. Інформаційна комісія, на чолі якої стоїть Йосип Лисогір, гол. предсідник УНС, має влегшену працю, бо всі імпрези, менші й більші, оголошені в українській пресі.

В інституті відбували свої імпрези (концерти, конференції, наради, доповіді чи сходини) наступні товариства: Український Конґресовий Комітет Америки, НТШ, ОЖ. ОЧСУ, Пластова Булава, Комісія Фолк Фестиваль, Українські Американські Ветерани, Українські Професіоналісти, Студентська Громада, Т-во Абсольвентів УГА-УТГІ, ОУЖ — Різдвана зустріч з репрезентантами ОН, Конгрес Української Вільної Політичної Думки, Українське Лікарське Товариство, Секція Дружин Лікарів, Товариство Українських Інженерів, „СЛОВО" — Об'єднання Українських Письменників, СУА —— Відділ 72, СУА — Відділ 64 (історичні ноші переховуються в Інституті), Український Музичний Інститут. Об'єднаний Комітет, Карпатський Союз, Карпатський Дослідний Центр, Американська Рада в справах культури (СКВУ), Комітет для заснування нового театру легкого жанру.

Крім українських гостей, приміщеннями користувалися теж і не-українські товариства, а сама адміністрація утримувала листовний або пирсональний зв'язок з американськими установами (понад 30).

Підкреслено, що з рамени Американської Ради в справах культури постали різні ініціятиви, справа театру, опери, карпатського балету „Леґінь" та справа створення Українського Культурно - Мистецького Осередку, що мав би служити притулком для всіх українських установ, що займаються мистецькими імпрезами.

Всім членам вислано різдвяні та новорічні побажанна, а в додаток вислано англомовну біографію основника й фундатора Українського Інституту, бл. п. Володимира Джуса.

На тім закінчено Річні Збори. Члени й гості залишилися ще довше, в товариській розмові, обмірковуючи різні ідеї, з яких найбільш актуальна мабуть справа створення товариського клюбу членів Інституту.

ЗСА не дозволять...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

по країнах Південної та Центральної Америки, Кіссінджер кількакратно заявляв, що ЗСА зареаґують на будь-яку іншу мілітарну інтервенцію Куби, хоча не пояснив, як виглядатиме ця реакція Вашінгтону.

Згідно з договором, підписаним у Ріо-де-Жанейро у 1947-му році, країна Західньої Півкулі, якій загрожує аґресія, може звернутися до Організації Американських Держав (ОАД) в справі допомоги. ОАД тоді мусить проголосувати, що члени цієї організації спільно протиставитимуться тій аґресії. Але існує проблема, бо згідно із законом ЗСА, Конґрес мусить дати свою згоду, якщо американські військові частини мають бути вислані за кордон на довше ніж 30 днів. Стже, не Білий Дім, а законодавці мають право рішати, чи ЗСА вмішуватимуться в закордонні військові акції, які триватимуть довше ніж місяць.

У вівторок, 24-го лютого, Генрі Кіссінджер також відвідав Ґватемалю, яку недавно навістив страшний землетрус. ЗСА досі дали 3.7 мільйона долярів допомоги, а президент Форд вимагає, щоб Конґрес схвалив додаткових 25 мільйонів.

Під час своєї поїздки Кіссінджер, крім Ґватемалі та Коста Ріки, відвідав також Бразилію, Венесуелю, Перу та Колюмбію.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2 —

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю 27 лютого ц. р. о год. 7:30 вечора в приміщенні цього Клюбу відбудеться вечір п. н. „Театр-Студія Йосипа Гірняка та Олімпії Добровольської". У Програмі виступить ред. Микола Галів з обговоренням книжки Богдана Бойчука про Театр-Студію та маестро Йосиг Гірняк з коментарем про історію Театру-Студії. Прозірки висвітлюватиме Богдан Бойчук.

Рената Бабак у Філядельфії

На запрошення Українського Конґресового Комітету, Відділ у Філядельфії, колишньої солістки Львівської опери та Большого театру в суботу 13-го грудня м. р. відбувся концерт пісень та арій українських і західньо-европейських композиторів. Ренати Бабак.

Рената Бабак з Божим даром та прекрасною школою співу, має великі можливості вживати свій голос від найбільшого форте , до найчіжнішого меццо - воче і піяно. Горішні тони, як меццо-сопрано є великої сили та чудової приємної барви. В піснях ліричного змісту, як „Айстри" музика Лисенка та „Вечірня пісня — муз. Стеценка, її меццо-воче і піяно заставляло слухача слухати спів із затамованим віддихом.

Перша частина концерту українських пісень була виконана з великим зрозумінням, особливо речитатив і арія Варвари із опери „Богдан Хмельницький" музика Данькевича. У другому відділі першої частини були відспівані арії — музика світових композиторів: „Ля Джіоконда", „Ла Фаворіта", „Ґуґеноти" та „Кармен". Всі вищезгадані арії були виконані блискуче, з приміненням всіх голосових вальорів та чудовою інтерпретацією, за вийнятком арії Габанера „Кармен", в якій хотілося б слухати це виконання з більшою експресією.

Друга частина концерту виключно складалася з українських пісень, в яких Рената Бабак проявила велику любов та ліризм, зокрема в таких піснях, як „Виростеш ти сину" слова В. Симоненка, муз. П. Майбороди, та народна пісня „Чого ж водо каламутна". Піснею Одарки з опери „Запорожець за Дунаєм" муз. Гулака-Артемовського закінчено програму цілого концерту. Одначе зачарована співом Ренати публіка, піднявшися з місць, грімкими оплесками спонукали співачку відспівати ще дві речі на наддаток: перша „Катаррі" та арію Сантуцци з опери „Кавалерія - Рустикана" муз. Масканні. Вищезгадані арії, у виконанні Ренати Бабак, були вокальним шедевром цілого концерту. Виконання „Катаррі" я прослухав з великою насолодою, та пригадав також, як виконував цю пісню славний співак світової слави Франко Кореллі.

Такий спів, як арія Сантуци, у виконанні Ренати можна тільки почути у таких славних співачок світу, як Марія Калас та Рената Тебальді.

На закінчення, моя думка як співака, що Р. Бабак красою та силою свого голосу, як в концертах, так і в цілих операх, може чарувати всі народи світу, які люблять музику і спів.

На концерті, піяніст Тома Гриньків, виказав свої надзвичайні музичні здібності, як вимріяний акомпаньятор, він був співвиконавцем концерту і йому належиться призначня успіху в концерті Ренати Бабак.

Іван Гош

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 28-го ЛЮТОГО 1976 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Дністер 361-ий Відд., о год. 4:30 веч. у власній домівці при 119 Аве. „А". На порядку: вибір управи на 1976 р. та полагодження дуже важних справ. — М. Пізнак, пред., П. Кучма, секретар, І. Пригода, кас.

НЕДІЛЯ, 7-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Івана Франка 83 Відд., о год. 2 по пол. в залі Окружного Комітету УНС при 5004 Н. Олд Йорк Рд. На порядку: звіти уступаючої Управи, К. Комісії, дискусія над звітами, уділення абсолюторії і вибір нової управи на 1976 р. Проситься чл. прибути. У нарадах візьме участь СТЕПАН ГАВРИШ — гол. Організатор УНС. По нарадах — перекуска. М. Карбівник, гол. А. Кушнір, секр., Текля Мисак, кас., І. Кусин, гол. К. Комісії.

НЕДІЛЯ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Орлик 27 Відд., заповіджені на 15-го лютого ц. р., які не відбулися з огляду на брак відповідної кількости членів, відбудуться в неділю, 21 березня 1976 р. о год. 1:15 по пол., в школі св. Ів. Хрестителя при Сенфорд Авеню. Проситься конечно прибути. В. Сенежак, предс., Л. Олесницька, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7435. Тар зан завертає стадо

Зустрінувшись віч-на-віч із тікаючими буйволами, воїни з племени Вазірів розбіглися . . .

. . . В той час Тарзан старається спрямувати провідників стада в іншому напрямі — Нарешті стадо змінило свій курс!